SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятаймо про Україну!

VOL. CII. No. 95. JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 20, 1995. CENTS 50 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 20-го ТРАВНЯ 1995 р. Ч. 95. РІК CII.

Екологічна перевірка в Україні була темою "круглого стола"

Київ(УНІАР).— Тут в Академії Збройних Сил України пройшло засідання "круглого столу" на тему: "Екологічний моніторінг в Україні, проблеми створення та функціонування". Ініціяторами його проведення стали начальник служби Науково-дослідного центру Міністерства оборони Сергій Перепелиця и виконавчий директор Міжнародного інституту глобальної та реґіональної безпеки Леонід Тупчієнко.

В ході засідання з'ясувалося, що в Україні існує чимало як державних, так і недержавних установ і організацій, які працюють в царині екологічної безпеки. Однак всі вони діють осібно, не обмінюючись інформацією та результатами досліджень і не узгоджуючи дій. Учасники "круглого столу" наголосили на недопущенні приховування інформації щодо екологічної безпеки ядерних об'єктів. Дійшло вже до того, що на певні військові об'єкти можна отримати допуск тільки через Службу Безпеки України.

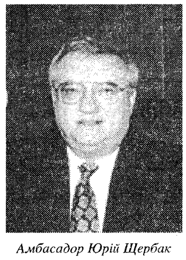
Щоправда, цю інформацію спростував перший заступник начальника центру адміністративного управління Стратегічних ядерних сил полковник Володимир Тертичний, запевнивши, що практично з усіх військових ядерних об'єктів завісу таємности знято.Крім того, сказав полковник, можливість екологічних катастроф на них мізерна, чого не можна сказати про цивільні ядерні об'єкти.

Суть проєкту, який розглядався на засіданні, полягає в обладнанні всіх ядерних об'єктів системою безперервного ядерного контролювання. Практично це може бути здійснено протягом одного—півтора року. Хоча, за словами В. Тертичного, основна загроза може бути не від ядерних боєголовок, а від компонентів ракетного палива. Тому варто в першу чергу усталювати системою контролі сховища відходів атомних електростанцій та склади з компонентами ракетного палива.

Враховуючи екологічну залежність європейських країн від України, учасники "круглого столу" створили робочу групу для підготовки проєкту створення дієвої системи екологічної безпеки. Після детальних розрахунків він буде надісланий до Европейського банку реконструкції та розвитку.

НАРАДИ ГОЛОВНОГО УРЯДУ УНС ЗАКІНЧИЛИСЯ

Кергонксон, Союзівка. — В останній день річних нарад Головного Уряду УНС, 18-го травня , учасники, схваливши річний бюджет Українського Народного Союзу у висоті 13.5 міл. дол., запропонований Фінансовою Комісією, вислухали інформативну доповідь амбасадора України у Вашінґтоні д-ра Юрія Щербака. В ній він порушив проблеми України, які були досі і які тепер стоять перед нею як молодою державою, висловлюючись при тому дещо про цьогоднішнього Уряду. При нагоді свого цікавого виступу амбасадор Ю. Щербак повідомив присутніх, що 6-го червня Президент Леонід Кучма прибуде до Ню Йорку, щоб прийняти нагороду від наукового американського інституту Схід—Захід, що кожного року відзначає особливих політичних діячів за підвищення рівня держави. Минулого року таку нагороду отримав президент Чехії Вацлав Гавел. Цього року разом з Л. Кучмою має дістати це високе відзначення колишній президент ЗСА Джордж Буш. Сподіються, що він використає цю нагоду, щоб якось виправдати свій нефортунний виступ під час відвідання України, який відбився широким негативним відгуком по цілій країні.

Амбасадор Юрій Щербак

Президента ЗСА Билла Клінтона на цій церемонії не буде, як інформував амбасадор Ю. Щербак, а його буде репрезентувати Збігнев Бжезінські.

В день після отримання відзначення Президент України поїде до Південної Кароліни, де в Чарлстоні відбуватиметься Міжнародний фестиваль, на якому виступить між іншими групами київський балет, що дасть чотири вистави, в тому числі балет „Лісова пісня".

Амбасадор д-р Ю. Щербак на закінчення своєї інформативної доповіді подякував Українському Народному Союзові, а також іншим громадським українським організаціям, що не забувають про Україну і допомагають їй, але підкреслив, що тепер потрібна вже не так матеріяльна допомога, як інтелектуальна і наукова у різних професіях. Амбасадор згадав також про обсяг його праці на тому важливому пості та висловив надію, що після успішних відвідин президента Б. Клінтона в Києві оживиться бізнесова співпраця між ЗСА і Україною. Нині він уважає найбільшою загрозою для України пропаганду та дію колишніх комуністів. Після доповіді присутні мали нагоду ставити достойному гостеві запитання, на які він вичерпно відповідав, а опісля він з родиною та працівником амбасади Я. Войтком оглянули оселю та дістали про неї вичерпні інформації від ред. З. Снилика та Є. Іванціва, що супроводжували гостей.

На внесок радного В. Корчинського ГУ рішив відбути спеціяльні наради при кінці листопада або на початку грудня цього року, щоб перевірити як працюють введені в життя зміни та випрацювати бюджет на наступний рік.

Вичерпавши порядок нарад, предсідник У. Дячук закрила їх після спільного відмовлення „Богородице Діво".

ЗСА здійснюють свої погрози щодо Японії

Вашінґтон. — Щоб не бути марнослівними, Уряд президента Билла Клінтона у вівторок, 16-го травня, вирішив накласти 100-відсоткові тарифи на 13 моделей японських авт, яких минулого року в Америці продано на суму 5.9 біл. дол.

Це вперше ЗСА збирається накласти тарифи такого розміру на будь-якого свого торговельного партнера. Запропоновані тарифі мають увійти в життя о 12.01 год. ранку в суботу, 20-го травня. Митникам буде сказано подвоїти гуртову ціну на такі моделі японських авт, як Тойота Лексус, Ніссан Інфініті та інші моделі, що зробить їх майже неможливими до продажі в ЗСА.

Одначе урядові чинники твердять, що ЗСА це рішення може скасувати, якщо Японія і ЗСА зможуть до 28-го червня дійти згоди, даючи обидвом країнам шість тижнів часу для полагодження цього конфлікту. Ідеться тут про торговельну справедливість — продаючи свої авта в ЗСА, Японія не хоче дати тих же можливостей для продажі американських авт в Японії .

Аналітики натомість побоюються, що коли обидві сторони не знайдуть потрібної розв'язки, то це може дуже погано відбитися в майбутньому на торговельних відносинах в загальному.

Виникли сумніви, чи справді знайдено тіло Ф. Кюні

Москва. —Генерал Александр Міхайлов, керівник бюра громадських зв'язків Федеральної служби безпеки Росії, категорично відкинув повідомлення про те, нібито у Шалінському районі Чечні знайдено тіло американського громадянина Фреда Кюні.

Генерал А. Міхайлов стверджує, що Ф. Кюні приїхав у Чечню „порушивши встановлений порядок, оскільки не зареєструвався в місцевих органах влади", тому російське військове командування нічого не знало ні про пляни американця та його групи, ні про самий маршрут.

У Вашінґтоні представник Державного департаменту Ніколас Бернс також сказав у розмові з журналістами, що покищо не існує переконливих доказів, що труп, знайдений поблизу чеченського села Нові Атаги, дійсно є Ф. Кюні.

Два дні тому спробувала дістатися до Нових Атаг група у складі двох українських лікарів, представника Організації у питаннях безпеки і співробітництва в Европі і члена уряду Інгушетії, однак росіяни не впустили їх, покликавшись на те, що ситуація в цьому районі є небезпечною для життя. Попередні спроби европейських експертів встановити особу убитого закінчилися неуспіхом, бо їх обстріляли російські вояки.

Відбудеться ювілейна конференція присвячена 30-літтю УІТ

(ПС–А. К.) — В неділю 4-го червня 1995 року в приміщенні Української Вільної Академії Наук в Ню Йорку відбудеться наукова конференція н. т. „Українське Історичне Товариство, історична наука і державотворчий процес у сучасній Україні". Конференцію організує Академічний Комітет для відзначення 30-ліття УІТ при співпраці Українського Історичного Товариства і Української Вільної Академії Наук у ЗСА. Конференцію відкриє д-р Любомир Винар, голова Академічного Комітету і УІТ, який виголосить доповідь „Українському Історичному Товариству 30 років". У першій сесії виголосять доповіді: д-р Марко Антонович: "Державні первні України від Хмельниччини до початку XIX стол." Віцеконсул Євген Кравчук (Генеральний Консулят України в Ню Йорку) „Державотворчі процеси в сучасній Україні: вибрані питання" і д-р Стефан Козак (голова НТШ в Польщі) „Народотворчий аспект козацького героїчного епосу". У другій сесії виголосять доповіді д-р Олександер Домбровський: „Українська Вільна Академія Наук у ЗСА і Українське Історичне Товариство: висліди співпраці ", д-р Ігор Гирич (Київ) „Внесок УІТ і Українського Історика в грушевськознавство". Керівниками сесії будуть д-р Любомир Винар, д-р Тамара Булат і д-р Василь Омельченко, який закриє Конференцію. Також відбудеться виставка присвячена Українському Історичному Товариству. Організатори Галина Єфремова і Оксана Радиш (Бібліотека ім. В. Міяковського і Архів ім. Д. Антоновича, Архів УІТ). Після конференції зустріч із громадянством. Конференція зачинається в год. 1:30 по полудні. Привіти і добровільні датки на Видавничий Фонд УІТ проситься надсилати на адресу Академії -206 Вест вул. Ню Йорк, Н. Й. 10025. До участи запрошується українське громадянство і представників українських установ.

Европейська комісія вивчає проблеми закриття ЧАЕС

Фото: Роман Воронович

Четвертий реактор Чорнобильської АЕС

Київ(УНІАР). — Тут в суботу, 13-го травня, відбулася зустріч міністра охорони довкілля України Юрія Костенка з заступником генерального директора Генеральної дирекції з зовнішньо-політичних питань Европейської комісії Роберcом Веррю.

Зустріч відбулася в рамках підготовки візити Президента України Леоніда Кучми до Брюсселю, Бельгія, і на ній обговорено питання, пов'язані з конкретизацією пляну заходів, спрямованих на майбутнє закриття Чорнобильської Атомної Електростанції (ЧАЕС).

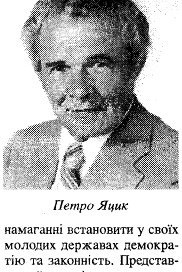
За словами Ю. Костенка, українська сторона підготувала плян-графік проведення згаданих заходів, технічні пропозиції та попередній кошторис витрат для розгляду під час зустрічі з представниками країн "великої сімки" 16—17-го травня.

Комплекс робіт, спрямованих на закриття ЧАЕС, включає вирішення проблеми безпеки зруйнованого Четвертого енергоблоку шляхом спорудження нового саркофагу. Фінансування заходів, що не є самоокупними, має здійснюватися переважно не у формі кредитів, а в формі безоплатних ґарантів і дотацій з боку світового співтовариства, для якого проблема ЧАЕС є такою ж актуальною, як і для України.

Р. Веррю підтвердив, що Европейський Союз готовий розглянути питання про участь у здійсненні заходів для закриття ЧАЕС відповідно до конкретизованого ґрафіка. Після розгляду конкретизованого пляну, Европейський Союз надасть Україні кредит на суму понад 300 міл. екю. Такі кредити не пов'язані умовами і можуть використовуватися Україною для підтримки платіжного балансу.

Закладено Інформаційний центр Центральної та Східньої Европи

Торонто (Оксана Яцик). — 30-го березня цього року відбулося урочисте відкриття Інформаційного центру Центральної та Східньої Европи Петра Яцика, що розташувався на восьмому поверсі бібліотеки Робартс (офіційна назва — Petro Jacyk Central and East European Resource Center). Створення такого Центру стало можливим завдяки фінансуванню Освітньої Фундації Петра Яцика, яка виділила на цей проєкт 250,000 дол.

Петро Яцик

Гостями урочистого відкриття були суддя Джан Сопінка, президент університету д-р Причард, міністер громадянства провінції Онтаріо Е. Зіемба, численні представники славістичних відділень Торонтського та інших північноамериканських університетів, представники етнічних громад Европи в Торонто і околицях, журналісти.

Президент університету у своєму слові висловив щиру вдячність П. Яцикові та його Фундації за цей дар. Торонтський університет — один з найбільш багатокультурних університетів Північної Америки, його Центр для вивчення Росії та Східньої Европи визнано торік одним з чотирьох ведучих на цьому континенті, а університетська бібліотека вважається одною з п'ятьох ведучих дослідницьких бібліотек у Північній Америці.

Заснування цього Центру при Торонтському університеті означає великий крок вперед у наданні можливости вивчати цей реґіон і підготовляти кращих спеціялістів та наукові видання. Центр також збагатить українську колекцію при університеті завдяки 100,000 дол., які Фундація Петра Яцика вклала у вічний фонд українськї періодики. Тепер бібліотека зможе щорічно збільшувати українську колекцію, що раніше було неможливе через обмежені бібліотечні фонди.

Цей момент високо оцінив почесний гість відкриття суддя Дж. Сопінка. У своєму виступі він відзначив, що країни Східньої Европи переживають тяжкі часи у намаганні встановити у своїх молодих державах демократію та законність. Представники їх урядів часто звертаються до канадських урядовців за порадами та допомогою. Дж. Сопінка наголосив, що Оттава зможе краще допомогти цим народам, якщо зрозуміє ці країни та їх народи. Інформаційний центр Центральної та Східньої Европи якнайкраще відповідає потребам постачання найновішої інформації реґіону.

Сателітарне сполучення з телеканалами Східньої Европи, багата колекція газет, комп'ютерний вихід на інформаційні джерела в усіх країнах, що вивчаються, понад 1,000 довідкових збірників дозволять відвідувачам Центру отримати найбагатші дані, які їх цікавлять.

Петро Яцик у своєму слові підкреслив, що технологічний прогрес перетворив цей світ у маленьке глобальне село. Завдання людства полягає у вивченні один одного з метою сприймання культурного досвіду та обміну кращими знаннями та традиціями. „Не все на Сході є зле, не все на Заході є добре", — сказав він.

Центр відкритий не тільки для студентів та професорів, але й для представників широкої етнічної громадськости Торонто і околиць. Праця Інформаційного Центру дозволить професіоналістам і науковцям Заходу зрозуміти переваги країн Східньої та Центральної Европи, а представникам колишнього соціялістичного бльоку — легше перейняти досвід західніх держав.

(Закінчення на стор. 4)

Британський міністер відвідав Україну

Київ (УНІАР). — Тут 14—17-го травня з офіційною візитою перебував міністер фінансів Великобританії Кенет Кларк.

Під час зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою гість зазначив, що "Европейський Союз визнає Україну серед своїх пріоритетів" і з огляду на це Україна може розраховувати на обіцяну ще минулого року в Неаполі допомогу з боку ЕС в сумі 85 міл.екю.

Президент України відзначив важливість контактів України і Великобританії у всіх сферах і той факт, що останнім часом економічне співробітництво двох країн отримало новий позитивний імпульс пришвидшення. Л. Кучма запросив К. Кларка відвідати будь-який реґіон України на його вибір. Гість вияввив бажання відвідати Крим.

Міністер фінансів Великобританії зустрівся також з виконуючим обов'язки прем'єр-міністра України Євгеном Марчуком, першим віцепрем'єр-міністром Віктором Пинзеником, віцепрем'єр-міністром Ігорем Мітюковим, міністром фінансів Петром Германчуком, першим заступником міністра закордонних справ Борисом Тарасюком. Під час розмови міністер сказав, що західні держави вбачають в Україні державу з великим майбутнім і мають намір допомогти їй у здійсненні реформ.

У Симферополі 16-го травня Кларк зустрівся з керівниками Автономної Республіки Крим і з лідерами Курултаю кримськотатарського народу. Він також відвідав нафтогазові свердловини в Чорноморському районі Криму. Темами обговорення були перспективи інвестування британського капіталу в нафтогазовий комплекс, сільське господарство та переробну промисловість України.

З татарськими лідерами гість обговорив шляхи надання допомоги родинам, які повертаються у Крим з вигнання. Кеннет Кларк пообіцяв підключити фінансову потугу країн "великої сімки".

Ділова зустріч у морі на платформі "Таврида" за 70 кілометрів від суходолу закінчилася домовленням, що Україна спільно з англійським технічним і фінансовим капіталом пришвидшить пошуки енергоносіїв у шельфі Чорного моря і спорудження морських стаціонарних платформ та підводних газогонів.

У Ялті Кларк відвідав Лівадійський палац, де 50 років тому відбулася Ялтинська конференція керівників трьох держав: Великої Британії, ЗСА та СССР. Повернувшись до Києва, перед поверненням на батьківщину, британський міністер відповів на запитання журналістів. Він зазначив, що хоча два роки тому увага міжнародної спільноти була звернена переважно на Росію та Балтійські країни, сьогодні Захід повернувся до України, оскільки останнім часом помітно зросли темпи реформування її економіки. Як міністер фінансів однієї з країн

(Закінчення на стор. 4)

У СВІТІ

В СЕРЕДУ, 17-го травня, Жак Шірак, за якого французи віддали найбільше голосів на недавніх президентських виборах, перебрав на себе обов'язки керівника держави. Того ж дня він прийняв у Єлисейському палаці Алена Жюппе, міністра закордонних справ у попередньому уряді, і після одногодинної розмови призначив його прем'єр-міністром Франції.

ПЕРШІ СПІЛЬНІ маневри військово-морських сил Латвії, Литви та Естонії почалися у Балтійському морі, в латвійських територіяльних водах. Метою маневрів є перевірити рівень бойового вишколу військових кораблів і їхніх залогів, а також випрацювати способи координації дій військово-морських сил трьох балтійських держав. Під час маневрів використовуються проєкти, одержані прибалтійськими міністерствами оборони від НАТО в цілях розвитку військового співробітництва між цими країнами і Північно-атлантичним оборонним союзом. "Ми хочемо зробити крок, який наблизить нас до НАТО",— сказав командуючий військово-повітряними силами Латвії Ґайдніс Зейботс. Цікаво, що залоги усіх кораблів під час маневрів підтримують між собою зв'язок англійською мовою.

ГРУПА СЛІДЧИХ міланської прокуратури, яка веде знамениту кримінальну справу під назвою „Чисті руки", вимагає притягнути до судової відповідальности 160 відомих політиків і підприємців Італії. На цей раз мова йде про багаторічну корупцію, пов'язану з діяльністю великого електроенергетичного державного концерну ЕНЕЛ. Слідчі сподіваються дозволу від генеральної прокуратури на арешт колишніх лідерів п'яти провідних політичних партій, які до 1994 року входили в урядову коаліцію. До корупції і назаконного фінансування партій причетні такі знані діячі, як Беттіні Кракзі, Джорджіо ля Мольфа, Северіно Чітарісті, Ренато Альтіссімо, а також представники колишньої комуністичної опозиції. У „чорному списку" міланської прокуратури є й прізвища багатьох впливових підприємців Італії.

МІНІСТЕРСТВО охорони довкілля Греції і мерія столиці країни прийняли рішення в найближчий час закрити історичний центр Атен для в'їзду авт, мотоциклів, мопедів і таксівок. Це рішення має своєю метою збереження знаменитих пам'ятників грецької давнини і більш ефективну боротьбу зі занечищенням повітря. Вільно в'їжджати у центр Атен зможуть тільки мешканці цього району міста, і водії авт, які обслуговують крамниці , лікарні та банки. Для здійснення програми „Центр Атен — без авт" грецький уряд виділив 6 біл. драхм.

В АМЕРИЦІ

ОБГОВОРЕННЯ СПРАВИ збалянсування державного бюджету є тепер на денному порядку обидвох палат Конгресу та Уряду президента Билла Клінтона.Одначе, щоб збалянсувати державний бюджет треба знайти можливості зменшити видатки, а це багатьом не подобається. Тому ніхто не був надто здивованим, коли у середу, 17-го травня, президент Б. Клінтон пообіцяв накласти вето на пропонований республіканцями законопроєкт, який передбачає зменшення видатків на суму 16.4 біл. дол. На думку аналітиків, це тепер почнеться серйозне звинувачення та вияснення хто саме не хоче допустити до збалянсування державного бюджету.

УЖЕ ВПРОДОВЖ КІЛЬКОХ місяців засоби масової інформації подають до відома громадськости, що секретар Департаменту торгівлі Роналд Бравн має труднощі у виясненні деяких своїх особистих фінансових справ. Дійшло до того, що започатковано розслідування цієї справи. Одначе після три місячного слідства головний прокуратор ЗСА Дженет Ріно сказала, що згадане слідство не змогло найти виясненнь на деякі фінансові потягнення Р. Бравна. Беручи це під увагу, вона звернулася до відповідних чинників з проханням призначити незалежного адвоката-дорадника для з'ясування можливого правопорушення з боку Р. Бравна. Це вже четверта з черги справа правопорушення високопоставлених осіб в уряді президента Билла Клінтона.

УРЯД ПРЕЗИДЕНТА Билла Клінтона в середу, 17-го травня, наклав своє перше вето у Раді Безпеки Організації Об'єднаних Націй, чим й вбито резолюцію цього міжнародного тіла про те, щоб Ізраїль анулював своє рішення про апропріяцію землі в арабських частинах Єрусалиму. Тим разом ЗСА були одинокою країною, що голосувала проти згаданої резолюції, всі інші 14 країн голосували за. Це перше вето ЗСА за минулих п'ять років.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНС у Вашінгтоні: (202) 347-UNAW; (202) 347-8631 (факс.)

Передплата на рік $55.00, на півроку-$32.00, на 3 місяці-$17.00.

Для членів УНСоюзу $30.00 річно. За кожну зміну адреси-$1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Нелеґальна еміґрація як підпільний бизнес

Американські засоби масової інформації все частіше і все більше уваги приділяють проблемі нелеґальних еміґрантів. У ЗСА на сьогодні постійно мешкають 4 мільйони нелеґальних еміґрантів і щороку їх стає більше приблизно на 250,000—300,000 осіб. У пошуках виходу з цього становища Комісія з реформ іміґраційного законодавства серед інших пропозицій висловилася за введення спеціяльних карток або загальної пашпортизації. Працедавці хоч і вимагають документів, але вони часто бувають підробними. Тому багато хто вважає, що пашпортна система — єдиний спосіб навести лад у цьому хаосі. Та що б не запровадили — чи нові картки, чи пашпорти — все коштуватиме дуже дорого. Та і сама ідея створення комп'ютерного банку інформації про всіх мешканців ЗСА викликала бурю дискусій з приводу порушення прав людини. Крім того, американці вважають, що припинення потоку іміґрантів обмежить в'їзд багатьом талановитим людям: музикантам, акторам, політикам, спортовцям тощо.

Нелеґальна іміґрація у ЗСА вигідна для певної частини американців, які за важку працю платять нелеґалам всього 3 дол. на годину. Не маючи документів, ці люди не можуть мати ні медичного забезпечення, ні лікарняних послуг, ні відпусток і їм не зараховується стаж для пенсії. Працедавці на цьому заробляють великі гроші, так само як і ті поліціянти та корумповані чиновники, які за гроші переправляють дешеву робочу силу через кордони.

В Україні сьогодні теж міліційна статистика свідчить, що на другому місці після контрабанди наркотиків є нелеґальна міґрація, іміґрація та еміґрація. Причому нелеґали з Азії й Африки заполонюють Україну з неймовірною швидкістю і вже дійшло до того, що ці нелеґали, аби якось заробити на хліб, стають найманими вбивцями і можуть вбити людину буквально за 20 долярів.

Франція дуже стурбована тим , що має 10,000 нелеґальних еміґрантів, а в Україні їх уже 300,000. Основні маршрути переміщення нелеґальних еміґрантів це Київ—Львів і Київ—Ужгород, а загалом, за повідомленням Міністерства внутрішніх справ України, подібних маршрутів минулого року виявлено 200 і на них затримано 184 групи нелеґальних еміґрантів. Головний потік нелеґалів іде з Росії, але щоб їх депортувати, потрібні великі гроші, крім того, треба знати куди депортувати, а в нелеґалів здебільшого нема ніяких документів.

В Києві, наприклад, створилася розгалужена злочинна мережа, очолювана південноазійськими втікачами з гарячих точок. Багато є й афганців, яких приваблює політична поміркованість і соціяльна стабільність в Україні. Дехто з нелеґалів отримує в Україні статус постійного мешканця. А ті, що клопочуться про цей статус, все одно не залишаються на вулиці. Кожний з них дістає якесь мешкання і потребує праці. Про них держава турбується, виділяє на одну особу приблизно 500 дол. на рік. І це в той час, як мільйони українців отримують у 10 разів менше, бідують, мешкають по 5—7 осіб в одній кімнатці, не можуть дістати мешкання на протязі 10-15-ох і більше років. Така зневага до своїх і турбота про чужих помітна на кожному кроці. Можна подумати, що в Україні теж є певні сили, які зацікавлені в напливі нелеґальних еміґрантів, хоча б тому, що це є дестабілізуючим фактором, з одного боку і джерелом наживи — з другого.

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні прислати до редакції „Свободи"разом з двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Ярослав Гайвас

ЧОТИРИ ВУЗЛИ ПРЕЗИДЕНТА Л. КУЧМИ

У поході до Азії 333 року перед Христом полководець Олександер Македонський, якого історія назвала Великим, здобув місто Ґордіон, де він, згідно з однією леґендою, розв'язав такий замотаний вузол, що його до того часу ніхто розмотати не міг. Згідно з іншою леґендою, і він не міг цього вузла розмотати, і тому просто розрубав його мечем. Президент української держави Леонід Кучма має перед собою не один такий замотаний вузол, але принаймні чотири. І всі він мусить розв'язати, бо розрубати їх силою, мабуть, не вдасться.

Ці чотири вузли розкладені пропорційно: два у внутрішній українській дійсності і є елементом української внутрішньої політики, два інші у зовнішній політиці, але на відтинку, який покищо найвагоміший у відносинах з іншими державами — йдеться про відносини з Росією.

Перший вузол, над розв'язанням якого Президент Кучма вже заходиться дуже довго, але кінця, тобто його розв'язки, ще не видно. Хоч все таке просте і ясне, прямо очевидне, але значна частина депутатів Верховної Ради, тобто лівий бльок, ведений комуністами, цього не бачать. Йдеться про схвалення проєкту закону про державну владу і місцеву адміністрацію, самоуправу. Життєва конечність вимагає такого закону якнайскорше. Здавалося б, що парлямент схвалить його без проволоки, бо без такого закону держава не може як слід працювати, а навіть не може тривало існувати. Як можуть того не бачити ліві депутати? Та ба, не лише ліві депутати, але серед інших, серед демократичних, а навіть націонал-демократів виявилося чимало таких, що в справі остаточного узгодженого проєкту голосували проти нього. Справа в тому, що правим депутатам цей проєкт видається заслабий, бо не пропонує справді твердого режиму, а лівим якраз навпаки, — що він пропонує занадто сильну державну владу. І погодіть їх! А ми відкриємо таємницю, яка, властне, таємницею не є: за кулісами проти проєкту державного закону є дві позакулісові сили, дуже міцні, навіть протиставні, а це є російські єдинонеділимці і залишки російсько-совєтської аґентури. І одні і другі кинули великі матеріяльні засоби, багато людей, бо в проголошенні закону вони бачать для своїх шовіністичних російських діячів і деструктивних комуністів позбавлення їх шансу чинити свої диверсії на Україні. Покищо політичні диверсії, але вони не стрималися б і перед фізичними, якщо у них були б відповідні сили. А втім і про вживання ними фізичних сил вже тепер є багато доказів: напади, важкі побої навигідних їм людей, а навіть випадки смерти. Смерти від „припадкових" випадків, імітовані самогубства — це їхня теперішня зброя. Ми розуміємо російських шовіністів і комуністичних підривників та їхні заядлі виступи проти владного закону, але деякі демократи, а навіть націонал-демократи голосували проти узгідненого проєкту про державну владу. Що вони мали на думці? Чи може хотіли себе показати, як казав І. Франко, бессервіссерами, чи гурапатріотами? Який уряд, яка державна влада, якщо не цілеспрямована і рішуча влада, дасть собі раду і виведе країну на твердий шлях розвитку, як не сильна?

Ми знаємо, що остаточно закон про державну владу і місцеву самоуправу буде схвалений, бож іншого виходу немає. Але нас дивує, що ліві, які стільки декламують про „соціяльну опіку", про „соціяльну справедливість", не візьмуться до таких преважливих завдань, як, наприклад, причинитися, щоб була жорстка контроля при приватизації і не допустила до зловживань! Це ж така важлива праця і йдеться про оборону всіх громадян, а в першу чергу убогіших верств. Приватизація і так буде, бо без неї не можна обійтися, але ж треба не допустити до обкрадання народу і держави!

Закон про державну владу буде схвалений, але ж що робити з тією прямо неймовірною Верховною Радою України? Та ті виступи, що там мають місце, поведінка лівих депутатів, а особливо їхнього ватажка голови Верховної Ради Олександра Мороза — то це ж дно людської поведінки і безглуздя. Як довго ще буде таке? Приглядатися до того цирку пасивно, аж доки не вигасне його каденція, чекати годі!

Не менші складності з розв'язкою двох інших вузлів, вузлів закордонної політики. Це злощасний „договір дружби і співпраці з Росією" і Крим. Одначе складності з Росією втратять чимало на гостроті, коли Президентові Кучмі вдасться полагодити внутрішні труднощі по лінії його прагнень і плянів. Всяке інше полагодження, значить уступки лівому засиллю, тільки ті труднощі збільшить і загострить внутрішнє становище. Однак чи існує конкретна небезпека приходу комуно-лівого уряду, як це дехто висловився, то, мабуть, ні. Комуністи наробили і далі роблять такі помилки і політичні злочини, що вказує зовсім виразно на їхню незрілість ладнати реальні державні завдання і потреби.

Не інакше є по боці російських привладних сил. Росіяни висувають на адресу України нереальні, зовсім відірвані від життєвої дійсности вимоги, а опісля нарікають, що Київ відмовляється йти на уступки. Російські вимоги подвійного громадянства, спільної охорони кордонів чи всякі інші подібні пропозиції, коли б Київ їх акцептував, повели б до небувалого хаосу в цілому східньо- і середньоевропейському обширі і до краю захитали б існуючу рівновагу. Уявім собі, що сталося б, коли б на західніх і південних кордонах України, а тим самим на кордонах Румунії, Мадярщини, Словаччини, Польщі появилися російські стежі — що ті народи сказали б? Що мали б робити?

Ми не знаємо повного тексту „договору про дружбу і співробітництво України і Росії", але ми знаємо, що він не задовольняв ні однієї, ні другої сторони. В крайності Київ погоджувався його підписати, позбувшись зовсім безглуздих російських вимог. Одначе російська сторона змінила свою згоду і відмовилася той договір остаточно підписати. Росія не хоче наладнання „дружби і співпраці" між двома рівними партнерами, вона хоче відкриття українських доріг до дальших просувань Росії. Тільки росіяни для своїх плянів вибрали невластивий час. Вони вважали, що Україна зсувається до гіршого становища і їм буде легше добитися прийняття їхніх вимог. Тим часом є зовсім навпаки, бо хоч яке важке становище в Україні, які значні труднощі перед нею, але вона виходить на нову виразну дорогу, яка веде до кращого. І майбутній текст такого договору буде відбивати нову дійсність в Україні і тоді зовсім очевидно росіянам не вдасться добитися тих уступок від України, на які вона погодилася тепер.

Подібна ситуація з Кримом. І тут Росія висунула нові аґресивні вимоги, які Єльцин назвав „інтересами Росії в Криму". Тому в існуючій ситуації, беручи до уваги іраціональні російські вимоги, нічого тривалого підписувати не можна. Треба очікувати стабілізації, коли в Крим повернуться сотні тисяч татар, вивезених звідти Сталіном, та їхні потомки, а тоді кількість татарів у Криму разом з українцями та іншими створять тривалу природну більшість і тоді можна буде остаточно і корисно для всіх розв'язати кримський вузол.

У грудні цього року відбудуться вибори до Державної Думи (парляменту) Росії. Вислід цих виборів буде передвісником того, що станеться наступного року при виборі нового Президента Росії. Теперішній Президент Єльцин приготовляється до грудневих виборів в особливий спосіб. Він почав творити два виборчі бльоки, які мали б доповнювати себе. На чолі тих бльоків стоять віддані йому прем'єр-міністер Віктор Черномирдін і голова (спікер) Державної Думи Іван Рибкін. Обидва на своїх високих постах виявили себе добре. Але в такій сумнівній ситуації, в якій опинився Єльцин, прийнято творити один міцних бльок, а створення двох виявляє, що Єльцин почувається непевно. Розподіл російських сил не віщує йому нічого доброго. Хоч Жириновський скомпромітував себе неодноразово і не допоможе йому вивищення міністром оборони Павлом Ґрачовим до ранґи полковника, а комуністичний бльок консолідується, але їхні доктринерські концепції і пляни заперечує саме життя. З дотеперішніх видатніших політиків Ґайдар і Явлінський, мабуть, піднесуть кількість своїх мандатів у парляменті, а крім того можуть ще показати себе, хоч час дуже короткий, якісь інші персонажі. Але це не віщує більшости, хоч таке в Росії може статися. Значить, так чи сяк треба буде думати про коаліційні комбінації, що не в стилі і не в силі Єльцина. Отже, уряд у Москві після виборів до парляменту і наступного року Президента не буде занадто міцний й імперіялістичні аспекти московських лідерів не дуже матимуть шанси на висування своїх імперіялістичних плянів. Не багато допоможе Москві і останній її успіх у розбитті ісламського фронту, найсерйозніший співчинник якого Президент Казахстану Назарбаєв підпорядкувався московському центрові. Але чи надовго?

Пересування сил на політичній шахівниці Росії динамізується, настає час для України і для інших незалежних держав здобувати позиції для дальшої гри і бути готовими, що Москва може в розпачу по втраті імперії рішитися на вжиття сили. Що вона вже показала в Чечні, Таджикістані, в січні 1991 року в Прибалтиці. Але її силові виступи не увінчалися успіхом. Тільки необхідно в потребі рішуче того добиватися.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про тих, що прийдуть після нас

Люблю, як лише трапиться нагода, вести розмову з молодшими за себе друзями, які, хоча нас ділить часто великий проміжок часу, однак вміють поділитися думками, поглядами, а часом посперечатися.

Останньо при такій нагоді розмова зайшла на тему, яка мене постійно турбує і заторкувала стан справ сьогоднішньої молоді і дітвори, бо йшлося про те, які вони будуть, коли дійдуть до того дивного віку „дорослих". Власне кажучи, думка сходила весь час на те, що нас найбільше непокоїть, а саме ходило про спілкування і розмови. Нема де правди діти, сьогоднішня експансія та широкий вплив комп'ютерів і телекомунікації витіснили безпосередній контакт між собою, залишаючи людей довгими годинами прикованими до екрану комп'ютера, з яким вони можуть вільно і залюбки „розмовляти" на всі теми, а то і при допомозі „інтернету" заприязнюватися з чужими особами, яких ніколи не бачиться і до яких не говориться людською, а комп'ютерською мовою.

Мене постійно муляє питання, що буде з тим новим комп'ютеризованим поколінням, що втратить вміння комунікуватися з живими особами, бо не буде в них потреби бачити виразу очей чи обличчя своїх співрозмовників, адже ж відомо, що тільки глянувши у вічі співрозмовникові, можна взнати правду.

Мої молоді співдискутанти погоджувалися де в чому зі мною щодо тих побоювань неґативних наслідків всепроникаючої технократії та її впливу на духовне формування молодого покоління.

Вони, однак, палко запевняли, що „якось воно буде" і нема підстав до страху і що правом природи кожне покоління є інакше від попереднього, та якось дає собі раду, як ось, наприклад, саме вони і ми, що виростали в дуже різних обставинах і під зовсім іншими впливами.

Але і вони мусіли признати, що технологія і саме широке вживання комп'ютера евентуально може викликати небезпеку, наслідком якої буде те, що молодь не зможе самостійно навчитися писати, що не буде читати, не кажучи вже про добру літературу, що поступово буде байдужіти до різних виявів культури, які раніше були самозрозумілими при навчанні молодших поколінь та при їхньому зростанні на повноцінних членів суспільства. Тут довелося довідатися з першого джерела, як мало вже тепер є молодих людей, що вміють самостійно ручно писати та укладати письмові тексти, як мало є зацікавлення доброю, поважною музикою чи літературними шедеврами минулого, бо у сучасному таких перел в усіх ділянках мистецтва обмаль.

Дійшли ми також до спільного висновку, що неґативні впливи масової попкультури діють однаково на молодь в цілому світі і що ці нахабні прояви псевдокультури легкостравні і тому перепили також на нашу батьківщину і стали там панівними, так як вони панують в ЗСА чи інших частинах світу.

Немов на підтвердження того сумного факту сьогодні попала в руки газета зі Львова, в якій з поліційного звіту читаємо про ряд дрібних злочинів чи просто бездумних вчинків молодих хлопців із середньої школи. Здається, немов читаємо хроніку з брукової нюйоркської газети, а це, на жаль, наш Львів.

Все це мусить насувати тривожну думку і з нею питання, що виросте з цієї дітвори доби комп'ютера і телевізора? Хто буде плекати культурне життя, хто буде зворушуватися і любити клясичну музику, гарну картину чи світову поезію, не кажучи вже про рідну українську?

Чи ті, що прийдуть по нас, повернуться, однак, колись до тривких і непорушних підстав культури, до якої належить також культура поведінки, розмова, спілкування та виміна думок і т.п.?

Чи зрозуміють наші нащадки потребу належати до української спільноти, до її організацій, до плекання українського окремішного життя у всіх його ділянках та проявах? Невже після нас тільки потоп? Невже навала молоху псевдо- і технокультури знівелює таки всі духовні вартості, накопичені тисячоліттями і всього не сила вистукати на клявіятурі комп'ютера, бо найвищі емоціональні прояви людського духу таки не вдасться до останку втиснути в екран комп'ютера. На початку було таки слово! Слово Бога до душ людських, а відтак слово братньої любови людини, висловлене таки устами.

О-КА

Наталя Шиманська

ОДИН ВЕСНЯНИЙ ДЕНЬ КИЄВА — ОЧИМА КИЯНКИ

...Соняшним ранком, ще задовго до дев'ятої години, бадьоро поспішали кияни до пам'ятника Шевченкові. Люди різного віку та політичних уподобань, політичні активісти і пасивні спостерігачі. Але найбільше було молоді. Скажу відверто, мені ніколи не траплялося бачити такого велелюддя: на площі, в парку, на прилеглих вулицях, на деревах, на плечах... Промайнула думка — от якби то так одностайно своїх лідерів ми стрічали, якою успішною була б наша Україна. Але ж який неблизький шлях до того...

Вражало, яким великим було бажання зазирнути в очі молодому і такому близькому Биллові Клінтонові — представникові однієї з наймогутніших країн та успішних демократій світу. Президентові, що подає приклад цілій нації, в тому числі, й... бігом щоранку. І просто особистості — молодій, компетентній, симпатичній, з пристрастю до саксофону. Мені приємно писати ці рядки ще й тому, що всі ці деталі я підслухала в напрочуд толерантному натовпі молодих людей, що терпляче чекали біля Тараса промови Б. Клінтона.

В очах двадцятирічних раптом я побачила інтерес — що скаже він. Я відчувала, що йому вони повірять. І разом ми всі — тисячі людей — чекали, як Б. Клінтон сприйняв Україну, що думає про її майбутнє? Що скаже?

Отож, зустрічі з президентом Америки чекали з цікавістю, радістю, надією, зі своїми тривогами і запитаннями, на які немає покищо відповіді у нас. Найбільше вразили два плякати в хлопчачих руках: „Клінтон! Чечня стікає кров'ю..." та „Пане Клінтоне! Як нам здолати комунізм?"

Мало хто знає, завдяки чому президент Клінтон прибув в Україну не просто „проїздом", як минулого разу, а з ґрунтовною візитою, чому вирішив зустрітися з українцями у святому для нас місці. Адже це засвідчує високий рівень поваги американців до народу України, до генія нашого Тараса Шевченка, пам'ятник якому є однією з окрас і американської столиці. Водночас це є наслідком многолітніх титанічних зусиль українців як в Америці, так і в світі і щодо збереження української духовної спадщини протягом багатьох десятків років та авторитету, якого вона зуміла заслужити як до себе, так і до України. Вклонімося ж їм, нашим братам і сестрам, які пронесли непохитну віру в майбутнє України. Школи, церкви, видавництва, тисячі дітей, вихованих українцями і з вірою в те, що Україна стане вільною... Ця естафета передавалася далеко від Батьківщини з покоління в покоління. Вражають такі факти: в Америці діє кілька десятків українських шкіл, до котрих батьки возять дітей, буває й за 200 км. Лише у Вашінґтоні налічується 4, а в Ню Йорку 8 українських церков! Релігійний центр у Бавнд Бруку, науковий — у Філядельфії та Іллинойсі, культурно-мистецький на Союзівці, видавництва в Ню Джерзі та Ню Йорку, Вільна Академія Наук у Ню Йорку, Гарвардський Український дослідний інститут та катедри української історії і літератури в Гарвардському університеті, Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці, щоденна українська газета, якій вже понад 100 років...

Є серед українських американців вчені, лікарі, військові, бизнесмени, менеджери, судді, члени Конґресу, професори, мистці... Доробок їхній для блага землі, що стала їх другою батьківщиною, — надзвичайно поважний. Може тому Україну вони називають матір'ю, Америку ж порівнюють... з дружиною. Це ще один невидимий живий нерв, який навіки пов'язує наші держави. Тому вклонімося доброзичливій американській землі, що дала притулок та допомогла гідно стати на ноги нашим землякам.

Багато кого з моїх американських друзів, українців і неукраїнців, які разом з нами розбудовують Україну, я зустріла на цій площі — вони прийшли сюди з гордістю за свого Президента, з поваги до України, це відчувалося по всьому.

Та ось діждались Президента!

Вся промова Б. Клінтона, майстерно виголошена, була пронизана знанням вікової історії України, шаною до української діяспори, повагою до молодої української демократії та вірою в неї, сподіванням, що Україна в недалекому майбутньому стане гідним партнером Америки. Особливо важливим було те, що з уст Б. Клінтона прозвучало схвалення стратегії українського Президента Леоніда Кучми. Гадаю, що навіть ті з українських песимістів, котрі вже перестали бути уважними до внутрішньої політики через наші безконечні труднощі і негаразди, відчули з цієї промови заклик до українців підтримувати свого Президента, вчитись перемагати труднощі, підтвердження підтримки політичного курсу українського Президента з боку Америки. Для молоді, що сподівалась якогось дива, зустріч з Президентом Клінтоном, маю надію, впевнено і однозначно продемонструвала, що ніхто, крім нас самих, не вилікує і не підніме з колін нашу страждену Україну. І робити це треба негайно і всім народам. При цьому американський гість дав зрозуміти, що дружня Америка не буде стояти осторонь — перші реальні двосторонні угоди є цьому підтвердженням. Якби послухали цих порад ще й наші політики, і якомога швидше створили закони та умови, щоб спрямувати цей могутній океан молодої енерґії для блага України! Ще Президент Америки цитував Шевченка, а закінчив промову чистісінькою українською мовою „Слава Україні!", ставши безсумнівним улюбленцем тисяч українців на площі та мільйонів телеглядачів...

Зустріч Президента Америки з українським народом скінчилась. Квітнули неповторні київські каштани... Україна бажала щасливої дороги Б. Клінтонові — президентові Америки, поважному гостеві і симпатичній людині. Америка ж після цього дня стала трішки ближчою, надії на підтримку — реальнішими. Віра в самих себе — сильнішою.

Ось так минув ще один гарний каштановоквітучий день в Києві. День, котрий несе в собі впевненість, що незалежній, заможній, демократичній Україні — бути!

Підтримкою в тому є віра в майбутнє України, як серйозного партнера Америки, з боку президента Билла Клінтона.

Ґарантією тому має стати і та інтелектуальна еліта, яка впевнено оволодіває достатнім потенціялом, щоб скерувати поступ України в єдино вірному напрямку. Заради того, щоб українці врешті стали заможними і щасливими на своїй землі. Заради добра і слави!

В. Дідюк

(до 80-річчя з дня народження)

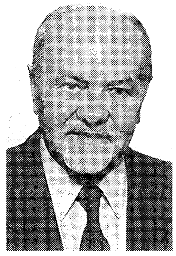
Ім'я громадського діяча, письменника, журналіста і гумориста Василя Дідюка відоме не тільки в Канаді, а й за її межами. Його суспільно-політична активність, оптимістичний світогляд і широкий засяг інтересів залишили добрий слід у багатьох ділянках українського життя.

Він завжди скромний, безпретензійний, бадьорий, принциповий і усміхнений. Він — син народу і праця його — для народу. Це головна девіза його життя.

Ще з молодих літ у праці для народу виявляв він витривалість, послідовність і точність. Почуття обов'язку завжди було для нього найкращою нагородою і вдоволенням. Однак, почуття доброго виконаного обов'язку для людини, якій сповнилося вісімдесят років активного творчого життя, є окремою нагородою і вдоволенням.

Василь Дідюк народився 8-го лютого 1915 року в селі Криволука в Тернопільській області, Західня Україна, у глибоко християнській і національно-свідомій родині. Одружений з львів'янкою Ліною Ваврик, має двох синів, Богдана і Ярослава, обидва закінчили університетську освіту. Вже в середній школі включився в Юнацтво ОУН, а пізніше в ОУН. Закінчивши учительський семінар, студіював теологію і заочно вчився на Економічно-кооперативних курсах та у Вищій Школі Політичних Наук, в УТГІ, в Подєбрадах, Чехо-Словаччина. Свій нелегко пройдений життєвий шлях описує в 3-му томі книжки „На Народній Ниві" під заголовком „Такою була доля моя", що в скорому часі появиться друком.

За Польщі переслідуваний за свідоме українство, не зміг одержати за своєю професією праці, бо гостро виступав проти ліквідації українських шкіл, він включається в ряди просвітників, кооператорів та діячів української культури, в товариствах „Просвіта", „Пласт", „Відродження", „Українська Молодь Христові" та інш. Деякий час співає, першим тенором, у славному хорі Д. Котка, вправляючись також у диригентурі. З хором виїжджає на концерти у різні міста й села. Пізніше організує і провадить церковні і світські хори, з якими на конкурсах здобуває нагороди. Він добрий організатор і промовець. За його активною працею пильно слідкували всі окупанти нашої землі — поляки, москалі, німці. В часі відновлення Української Державности в 1941 році, 14 місяців просидів у ґестапівській тюрмі в Чорткові. Тільки чудом вдалось йому втекти з в'язничного транспорту по дорозі до концентраційного табору в Дахав. В підпіллі працював у відділі пропаґанди і політичного виховання. Перед закінченням війни з доручення ОУН перебрався до Німеччини, в місті Ґослярі, англійської зони, де організувався український табір, від перших днів включився в ряди активістів Окружного Допомогового Комітету і Українського Червоного Хреста, який очолював колишній амбасадор д-р П. Лисяк. В. Дідюк був його заступником і культурно-освітнім референтом. Посвідки цього урядово визнаного Комітету врятували від депортації на „родіну" тисячі наших людей. Зорганізував дитячий садок, „Рідну Школу", реальну гімназію, в якій вчив історію, географію і спів. Диригував церковним і світським хором, з яким влаштовував концерти в таборах, підготовляв аматорські вистави, доповіді. Редагував „Таборовий Бюлетень" і видавав газету „Український Скиталець". Був окружним зв'язковим Ліги Українських Політичних В'язнів в Німеччині. Рік перед виїздом до Канади був комендантом табору.

В. Дідюк

В березні 1948 року, на запрошення Т-ва „Просвіта" в Ляшінах, біля Монтреалю, виїздить з родиною, як учитель і культурно-освітній працівник, до Канади. Відразу нав'язує зв'язки з Комітетом Українців Канади у Вінніпеґу, його Шкільною радою та деякими учителями. Пізнає канадські обставини. Зауважує, що хоч і повільно, але невпинно відбувається мовна і культурна асиміляція.

Він ніяк не міг собі пояснити, чому родичі зі своїми дітьми говорять вдома англійською мовою? Звертається він із цим до керівників КУК, його президента о. д-ра Василя Кушніра і дир. Володимира Кохана, до священиків, учителів і громадських діячів. Багато з них поділяли його думки і мали надію, що цією проблемою займуться новоприбулі. Василь Дідюк ставить перед собою завдання організування українського шкільництва в Канаді, під Шевченковим гаслом: „І чужому научайтесь й свого не цурайтесь!" Виїжджає з доповідями на захід і схід Канади, організовує і вчить в школах у Ляшіне, Дауфині, Кіркленді, Лейку, Кінґстоні, Етобіко.

Поселившись у 1959 році в Торонто, розпочав працю як Крайовий організатор Юнацтва СУМ. І знову пов'язує її зі шкільництвом, з організаційними завданнями, об'їжджає цілу Канаду, своїми виступами і зустрічами з різними людьми порушує важливі проблеми суспільно-громадського, церковного і політичного життя. Хоч його переконання, від молодих літ, були пов'язані з ОУН і Українським Визвольним Фронтом, він, як соборник, не мав труднощів у співпраці з різними церковними і політичними організаціями, які обстоювали принципи української державности. Він вмів шанувати і респектувати переконання інших, та вмів вияснити і оборонити свої. Успішно працював на провідних постах Братства Українців-Католиків, Ліги Визволення України, Українського Світового Визвольного Фронту, Конгресу Українців Канади, Світового Конгресу Вільних Українців, Українського Народного Союзу, Спілки Українських Журналістів, СУМ, УПА, Ліги Українських Політичних В'язнів, Об'єднання Українських Педагогів, Шкільної Ради, Асоціації Діячів Української Культури, Патріярхального Т-ва, Суспільної Служби, Бібліотечного Товариства та ін. Не забував про шкільництво, довгі роки був директором „Рідної Школи" і Курсів українознавства ім. Т. Шевченка в Етобіко.

Однак понад всіма широкими його зацікавленнями і працею домінувала журналістика і видавнича діяльність. Вона почалась вже на 12-му році життя дебютом його двох віршів, що були надруковані в дитячих журналах „Світ Дитини" і „Дзвіночок".

Редактори Таранько і Тиктор своїми похвальними і заохочуючими до дальшого писання листами збудили в ньому журналістично-поетичний талант. У 1942 році підготував до друку збірку віршів „Люблю Тебе, моя Україно", яку під час його арешту ґестапівці забрали і там вона пропала.

Журналістичну працю і її студії він продовжував в Німеччині і Канаді. Його праці були друковані у різних часописах, журналах, календарях та альманахах, у власних виданнях. Особистий його архів зберігає понад тисячу статтей, віршів, нарисів, коротких оповідань, рецензій, репортажів. Деякі його праці були зібрані і видані у двох томах „На Народній Ниві", третій тепер у друку. Видавав брошури для українознавчих курсів, місячник „Проблеми". Працював у центрі гумору і сатири, видав 3 томи під назвою „Смійтеся на здоров'я". Був редактором монументальних книжок: „Другий Конґрес СКВУ", „Нарису Історії КУК в Торонто", співредактором „Нарису Історії ЛВУ", редактором „Українського Журналіста", календарів, ювілейних організаційних книжок, бюлетенів КУК. Тепер пише свої спомини.

За всебічну суспільно-громадську працю відзначений Золотою медалею ім. Т. Шевченка КУК, медалею Похідних груп УПА, Хрестом заслуги Вільного Козацтва, Медалею Онтарійського Уряду і Почесними Грамотами Конгресу Українців Канади, Ліги Визволення України, Братства Українців-Католиків, Спілки Українських Журналістів Канади, Українського Народного Союзу, Українського Бібліотечного Товариства. За передання своїх праць, бібліотеки, архіву,кореспонденції, відзнак, фотоальбомів, копій — разом до 2000 чисел, до Державного архіву Тернопільської області одержав Почесну грамоту і Ювілейну медалю з нагоди 350-річчя м. Тернополя. Був нотований в „Історії українців Канади", „Енциклопедії українознавства", у книзі „Визначні українці в Північній Америці". В 1992 році обраний в КУК Журналістом Року.

Від 1991 року шороку відвідує Україну, перший раз із своїми синами. Там цікавиться її життям і будівництвом державности. Радіє успіхами і журиться недоліками. Виступає в радіо, телевізії, на зібраннях і маніфестаціях. Відвідує церкви, громадські і політичні організації, редакції, з якими нав'язує зв'язок, визначних церковних, світських, наукових, мистецьких і політичних діячів. Був на засіданнях Верховної Ради, перевів ряд інтерв'ю з депутатами, головами обласних Рад багатьох міст, а також з колишнім президентом України Л. Кравчуком. Зібрані спостереження збирає, записує і друкує в українських, канадських та американських виданнях.

Придбав собі в Україні багатьох друзів, приятелів і знайомих у різних сферах української дійсности. Тому, коли в день його уродин, 8-го лютого ц.р., несподівано, побіч родини, одержав ряд листів, телефонів, факсів з щирими побажаннями і привітами, до яких прилучились друзі, приятелі та знайомі з співпраці з Канади, ЗСА, Европи і Бразилії, то радість його була безмежною.

Кажуть, що наша українська спільнота не завжди доцінює людей громадської праці за життя, а щойно по їхньому відході жалують і ставлять їм пам'ятники.

Однак ред. Василь Дідюк належить до тих щасливців, що ще за життя дочекалися признання. До цього признання з найщирішими побажаннями долучуюсь і я. Нехай ці короткі „витяги" зі всебічної праці будуть запашною квіткою з землі української у твоє 80-річчя, дорогий земляче, та запорукою, що українська спільнота вміє шанувати тих, хто в долі і в недолі був з нею. З щирого серця бажаю тобі міцного здоров'я і багато-багато літ творчої праці на славу Бога і України.

Кирило Цепенда

Вечір Братства Тарасівців в Києві

У Києві 7-го березня у Будинку Вчителя (колишній Будинок Української Центральної Ради) Асоціяція Студентів Києва, при сприянні Видавництва „Смолоскип", зорганізувала вечір „Вірні заповіту Кобзаря: Братство Тарасівців", присвячений першій українській політичній організації, яка поставила за мету національно-політичне визволення України.

Вечір відкрив директор Видавництва „Смолоскип" Осип Зінкевич, який відзначив, що у час, здавалося б повного завмирання активного молодечого руху, частина студентства починає звертатися до джерел нашої історії, нашого духового відродження.

„Profession de foi виправдане історією" — виголосив Олег Проценко — голова Асоціяції Студентів Києва. Тарасівці, — говорив він, — гостро відчули проблеми часу, їхні потреби, цілковиту зміну сфери їх здійснення, і тому, не цураючись українофілів, все ж перестали їх вважати за дійсних та щирих патріотів, людей ідеї. Значення народників у тому, що поставили вони українську ідею на науковий ґрунт, піднімаючи ґальванізовані пласти національного минулого. Тарасівці трансформували ту ідею у площину політичну, де тільки вона й могла знайти свою остаточне вирішення. На мову політики переклали ідею Великого Кобзаря.

Обґрунтуванню концептуальних підходів до визначення понять „нація" та „національне" у „Визнанні віри молодих українців" присвятив свою доповідь студент Віталій Чепинога. Він показав яке місце посідав національний чинник у політичній програмі ранніх українських самостійників. Торкнувшись філософічних підвалин націоналістичної ідеології, доповідач наголосив на дуалістичності національного у світогляді братчиків. Націоналізм, робить він висновок, може бути як руйнуючим чинником (і це вістря меча Тарасівці спрямували проти відживаного етнографізму), так і яктивним чинником державного будівництва, його наріжним каменем.

Першим крокам батька українського націоналізму була присвячена доповідь студента Сергія Лінецького —„Микола Міхновський: Апостол української державности". Особливу увагу було приділено розвінчанню усталених стереотипів щодо постаті Міхновського. Відкинено численні звинувачення у „зоологічному націоналізмі", расизмі та ксенофобії, наголошувалося це, що Міхновський започаткував ідеологію територіяльно-державного патріотизму, продовжену в працях В. Липинського. Був зроблений висновок, що гасло Міхновського „Україна для українців" слід розглядати саме в цьому територіяльно-державному, а не етнічному контексті.

У мистецькій частині вечора взяли участь ансамбль народної музики „Синевір" (керівник Любомир Матейко, солістка Наталя Шелопницька), Андрій Чорнюк із піснею на слова тарасівця Мусія Кононенка „Гимн український", Олег Проценко із піснею „Не знаю, не знаю..." на слова Юрія Клена. На відміну від подібних імпрез, вечір започатковано гимном „Ще не вмерла Україна", а сцена була прикрашена українською національною символікою.

В-во „Смолоскип"

Великодні святкування в Ґлен Спей

Особливо величнo пройшли Великодні свята в парафії св. Володимира. Настоятель церкви о. Богдан Сліпий зберігає докладно усі наші традиції та обряд,і його проповіді добре опрацьовані та цікаві ще й тому, що пов'язує їх з розважанням про наш східний обряд. Святковості і обрядовості додає добре приготований хор під орудою інж. Осипа Гапія та гарний і могутній спів довголітнього дяка Богдана Чаплі. Тому такі свята, як Великдень і Різдво Христове, відбуваються при вийнятковій чисельності не тільки парафіян і їхніх дітей, але також гостей з родинами навіть з далеких околиць, для яких також юліянський календар зачисляється до нашого обряду.

Протягом Великого посту о. Богдан служив кожного тижня багато відправ згідно з обрядом: Літургії Ранішосвячених Дарів, Утрені з поклонами, Вечірні, Акафісти і кожної п'ятниці Сорокоусти: ці відправи додавали святкового настрою.

У Великий Четвер під час читання 12-ти Страсних Євангелій почергово стояли зі свічками парафіяни.

У Велику П'ятницю встановлено Плащаницю в 2-ій год. по полудні. Церква була вщерть заповнена вірними, які творили велику чергу до Плащаниці.

У Велику Суботу почесну стійку біля Божого Гробу від полудня до 7-ої год. вечора, чергуючись, виконували Надія, Христина і Степан Татарин та Оленка і Наталія Лисецька. Ці діти брали участь у всіх святкових церемоніях, вони були прикрасою святкування.

Божий Гріб приготовила і по-мистецьки прикрасила квітами Анна Грицковян, заступниця голови Церковної ради. Частину квітів подарував д-р Карло Зайнінгер, колишній член Комітету будови нашої церкви. У Велику Суботу о. Богдан святив паски від 4-ої до 6-ої год. вечора. Прицерковна площа і заля роїлася несподівано кількістю вірних усякого віку, зокрема дітьми і молоддю — це спільне свячення пасок, немов символ єдности родин довкруги кошиків, з чудовими барвами писанок, вишивок, зберігає молодь в любові до Бога і свого народу.

У Великодну Неділю по чисельному поході довкола церкви о. Богдан Сліпий відправив Воскресну Утреню з Літургією, відчитав Великоднє Послання Владики Василя Лостена і при кінці Богослужби виголосив гарну коротку проповідь, нав'язуючи до чуда воскресіння української держави.

Великодні святкування закінчує наша церква св. Володимира традиційним Свяченим, яке відбудеться 21-го травня 1995 р.

Михайло Кіндрачук

Виставка картин А. Коломийця

Заходами 12-го Відділу СУА ім. Олени Пчілки від 28-го до 30-го квітня ц.р. в Пармі, Огайо, відбулася виставка картин визначного мистця з Чикаго Анатолія Коломийця. Це вже його четверта виставка в нашому місті. На відміну від попередніх виставок, в яких домінувала олійна техніка, фігурні та абстрактні композиції, ця виставка була присвячена зображенню України в акварелі. Повернувшись з подорожі в Україну, мистець зобразив мальовничу природу рідної Полтавщини, а в більшості картин відтворив історичні, архітектурні пам'ятки Києва, Львова, Чернігова. П'ятдесят п'ять акварель різних розмірів перемінили домівку СУА у скарбницю краси, засвітили гармонійними, лагідними барвами чистого і елегантного виконання.

Виставку відкрила голова відділу Н. Дейчаківська, вітаючи мистця і його дружину, подала коротку сильветку його творчости. А. Коломиєць народився в 1927 році на Полтавщині. Мистецьку освіту здобув у Бельгії, закінчивши Королівську академію мистецтв з високим відзначенням. Був співзасновником української мистецької групи „Моноліт" та активним членом Українського Інституту Модерного Мистецтва. Брав участь у багатьох американських і українських виставках, а це вже його 30-та з черги одноособова виставка. Крім декількох розмальованих іконостасів, велика кількість його творів знаходиться у приватних колекціях, музеях та установах Америки, Канади, Бельгії, Англії, Франції та Австралії.

Творчість А. Коломийця багатогранна, позначена сміливістю та оригінальністю виконання. На дорозі постійного шукання за самостійним мистецьким, висловом А. Коломиєць виробляє свій власний почерк, ту неповторність, що дозволяє пізнавати його творі з першого погляду. Це і є виявом його таланту і широкого мистецького досвіду.

У своєму короткому виступі на відкритті маестро розповів про своєрідність акварельної техніки та про його зацікавлення архітектурою українських міст. Акварелям А. Коломийця властиві строгий баланс площин, ліній і барв, прозорість, ясність, погідний настрій.

Виставка приємно вразила численних відвідувачів, а деякі картини перейшли до колекцій покупців. Коли в теперішнім часі помічається послаблення культурного життя в діяспорі, приємно відзначувати успішні імпрези. А такою була виставка творів А. Коломийця.

Неоніля Винярська

Звернення Української Спортової Асоціяції до громадськости Львівщини та України

29-го березня 1995 року виконком Львівської Обласної Ради народних депутатів забрав від Львівського Державного Інституту Фізичної Культури Палац спорту, при вул. Петрушевича, переданий інститутові у 1992 році згідно з розпорядженням представника Президента України, і надав йому статусу самостійного підприємства.

Цей крок не пов'язаний з об'єктивними потребами спорту, а виключно з особистими амбіціями певних посадових осіб, в першу чергу директора Палацу спорту К. Шварца, і приведе до погіршення чи навіть припинення навчального процесу в єдиному за профілем на весь західній реґіон вищому навчальному закладі.

Українська спортова асоціяція глибоко стурбована таким зневажливим ставленням державного органу до проблем освіти та спорту.

Українська спортова асоціяція висловлює свою солідарність з педаґоґами та студентами Інституту Фізичної Культури, який обстоює свої законні права на володіння даною спортовою спорудою і вимагає скасувати непродуману рішення.

Українська спортова асоціяція звертається до усієї громадськости Львівщини та України, спортових структур, громадських та політичних організацій з проханням активно підтримати педагогів і студентів Львівського Інституту Фізичної Культури і спортове майбутнє нашої держави.

Координаційна Рада УСА
Львів, 7-го квітня 1995 р.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редаґує Омелян Твардовський

Поміщуючи це звернення УСА, хочемо рівночасно поінформувати українське суспільство, що Провід УСЦАК, підтримуючи це важливе звернення, вже вислав до виконкому обласної ради Львівської области, на ім'я Миколи Гориня, відповідний документ, в якому закликає урядуючі чинники залишити до диспозиції згаданого інституту Палац спорту. Дуже прикро, що львівські „батьки народу" не хочуть бачити важливости і потреб виховування майбутніх спортових поколінь, патріотичних і дисциплінованих громадян рідної держави. Очевидно, що для цього, крім професорів, викладачів і спортових інструкторів, необхідні спортові об'єкти, в цьому випадку Львівський Палац спорту. В минулих десятиліттях такими об'єктами завідували чужинці, наслані спортові політруки, тепер, на жаль, українську молодь позбавляють потрібних баз навчання короткозорі „рідні" чиновники...

(от)

Дружини доросту УАСТ „Львів" Клівленд, перемагають

Вигравши впродовж зимових місяців 11 змагань (одні програли) в закритих залях, доріст „Львова" -10-річні удостоїлися звання чемпіонів зимового турніру в „Травелінґ Ліґ". З приходом весни вони готуються стати лідерами футболу в „Огайо Амачир Сакер Ліґ" у своїй групі, що вже започаткували на відкритій площі, вигравши з дружинами Бедфорду — 5:4, Мейфілду — 1:0, Кенстовну — 8:0 і Юклідом — 4:2. Всі свої успіхи юні „Львів'яни" завдячують вмілому керівництву ланкового і тренера Зенона Жиґи та його асистентам — Теодорові Осередчукові та Давидові Гіпа. В складі дружини виступають: А. Мойсеєнко, А. Гіп, М. Дмитрик, П. Карневал, М. Жиґа, Е. Снітил, Б. Смит, Т. Гованець, К. Бокміллер, М. Гамуляк, Е. Трела, В. Бин, Х. Осередчук.

Значні поступи роблять в цьому спорті 7-річні, що виступають в дружині під проводом Романа Ганича. Досі вони одну зустріч ремісували і одну програли. Все це радує і тішить Провід УАСТ „Львів", одначе при цьому доводиться згадати, що Т-во має обов'язок вдержувати в належному порядку футбольну площу при церквах св. Покрови та св. Йосафата в Пармі, що вимагає багато фізичної праці. Тому Провід Т-ва звертається по допомогу до батьків і змагунів.

На покриття коштів цього проєкту дружина найстарших влаштовує весняну танцювальну забаву, що відбудеться в суботу, 3-го червня ц. р., в год. 7-ій вечора (початок), в залі церкви св. Покрови, при 6810 Бродв'ю Ровд у Пармі. До танців приграватиме оркестра „Ромен". Ціна квитків для дорослих 20 дол., 15 дол. для студентів, (з перекускою).

Іван Росул

УСВТ „Ч. Січ" — Парсиппані Селтікс С. К. — 2:0

У чергових футбольних змаганнях за чемпіонат півпрофесійної дивізії Ґарден Стейт Ліґи Ню Джерзі, що відбулися в неділю, 7-го травня ц. р., з місцевим школьським клюбом „Селтікс", „Ч. Січ" здобула перемогу вислідом 2:0. Шкотські футболісти традиційно важкі суперники, особливо на своїй площі. Завдяки своїй гостроті і залученню до свого складу кращих футболістів, зареєстрованих в інших шкотських клюбах, більшість дружин-гостей програють тут змагання.

Не закинули своєї „традиції" господарі і цим разом. Протягом зустрічі їх футболісти проявляли брутальність, вона у свою чергу, спонукала футболістів-гостей до відплати й очевидно спричинювала інтервенцію судді, який кількакратно „прохолоджував" винуватців жовтими картками, а двох, по одному з обох дружин, відправив з площі змагань червоною карткою. Досить нервовий настрій для господарів створив провідник дружини „Ч. Січі" М. Паливода, який перед грою зажадав перевірки виказок в дружині „Селтика". Ця перевірка і виявила нереєстрованого футболіста, який був заявлений до гри під іншим прізвищем. Господарі були змушені грати без нелеґального підкріплення і зазнали поразки вислідом 2:0. Ведення для „Ч. Січі" здобув Борецький в 20-ій хвилині, і ще перед перервою Ф. Бара, як пізніше показалося, встановив вислід зустрічі, ефектовним ґолем.

Після тієї перемоги „Ч. Січ" займає в показнику табелі ігор 3-тє місце, маючи на своєму конті 16:14 точок і 31:28 відношення ґолів.

Склад „Ч. Січі": Хамуляк, Науменко, П. Паливода, М. Варянка, Ф. Бара, Шклярчук, Дж. Бара, Борецький, Сергіїв, Ґурґуєв, Д. Колодій, Єменез, Рамірез. Провідник і тренер Михайло Паливода.

УСВТ „Ч. Січ" (жінки) — Моріс Страйкерс (жінки) — 1:1

У другій рунді розгривок за цю чашу проходять круговою системою в двох рівнорядних підгрупах. Після їх закінчення дружини, що займуть перші місця, зустрінуться у фіналі. Показники підгрупи, в якій виступає „Ч. Січ":

1. УСВТ „Ч. Січ" 3:1 точок, 10:1 відношення ґолів
2. Моріс Страйкерс -3:1 точок, 6:2 відношення ґолів
3. Томс Рів. Кетс -0:2 точок, 1:5 відношення ґолів
4. Савт Рівер СК -0:2 точок, 0:7 відношення ґолів

Дружина юнаків 10-років і нижче відбула ліґові змагання на виїзді в Савт Шор, в яких зазнала поразки вислідом 1:0. В показнику табелі ігор своєї дивізії юнаки „Ч. Січі" займають 4-те, на усіх 10 місце.

Дружини, що займають місця в першій п'ятці:

1. Савт Шор (12 точок), Лоренс Лейзерс (10), Вест Енд Торнегдос (8), УСВТ „Ч. Січ", Гемілтон Готспурс (6).

(от)

Британський...

(Закінчення зі стор. 1)

"великої сімки", він запевнив, що Україна отримає допомогу для виплати зовнішніх боргів та успішного завершення реформ. Україна довела, що вона вже не та, якою була рік тому.

На думку Кларка, якщо у Криму збережеться стабільність, то за два-три роки він буде цілком забезпечений енерґоносіями, добутими з Чорного моря за сприяння міжнародного капіталу і фахівців. Закриття Чорнобильської АЕС, вважає він, слід розглядати лише як частину програми енерґетичної реформи в Україні. Европейський банк реконструкції і розвитку проводить дослідження скільки потужностей знадобиться Україні для переходу на ефективну систему енерґопостачання.

Закладено...

(Закінчення зі стор. 1)

Д-р Причард визнав відкриття цього Центру однією з найяскравіших подій року. Цінність його була підтримана представниками дипломатичних місій як в Канаді, так і в Европі, куди вже долинули чутки про працю Центру. Румунська амбасада подарувала Центрові колекцію найкращих видань про румунську політику, історію та культуру, законодавство та бизнес. Представники сербської, хорватської, чорногорської та чеської громад відізвалися на відкриття Центру збірками коштів на розширення колекції матеріялів про їх держави, оплату сателітарного сполучення з телеканалами їх держав.

На майбутнє Центр передбачає розширити і посилити співробітництво з бібліотеками Центральної та Східньої Европи, встановити телесполучення з усіма 20-ма країнами, представленими у Центрі, зібрати найсучаснішу колекцію довідкових матеріялів у друкованому та комп'ютерному форматі, поширити відеоколекцію Центру. Сербська Академія наук у знак признання Центру надсилає до нього багатотомну колекцію книг про Сербію. Дальше розширення Центру та його колекції потребує і вашої підтримки.

Центр працює з понеділка до четверга з 9-ої години ранку до 8-ої вечора, у п'ятницю — з 9-ої до 6-ої вечора, у суботу — з 12-ої до 5-ої. За дальшими інформаціями телефонуйте на тел.: (416) 978-0588, і бібліотекарі Центру вам радо допоможуть.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

АННА НАТАЛА член УНС Відд. 103-го Т-ва ім. Івана Франка в Мілвокі, Виск. Померла 24-го вересня 1994 р. на 78-му році життя. Нар. 5-го червня 1916 року в Пенсильванії, ЗСА. Членом УНС стала 1933 року. Залишила у смутку мужа Волтера Наталу. Похорон відбувся 27-го вересня 1994 року на цвинтарі Елмвуд в Гаммонд, Інд.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ОСИП ФЕДОРИКА член УНС Відділу 16-го в Спрінґ Веллі помер 10-го січня 1994 року на 82-му році життя. Нар. 1911 року в Скольому, Україна. Членом УНС став 1951 року. Залишив у смутку синів Дамяна і Романа і дочку Марту Ґенаро. Похорон відбувся 15-го січня 1994 року в Магва, Н.Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ВАСИЛЬ ЛЕНИК член УНС Відділу 217-го Т-ва ім. св. Йосафата в Рочестері, Н.Й. помер 21-го листопада, 1994 року на 63-му році життя. Нар. 28-го серпня 1926 року в Сеневідску, Україна. Членом УНС став 1950 року. Залишив у смутку дружину Надію. Похорон відбувся на цвинтарі Святого Гробу в Рочестері, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Оксана Маркус, секр.

КАТЕРИНА КОЗИР член УНС Відд. 358-го Т-ва „Львів" в Пармі, Огайо померла 15-го листопада, 1994 року на 94-му році життя. Нар. 10-го жовтня 1897 року в Україні. Членом УНС стала 1922 року. Залишила у смутку дочку Гелен Мураль. Похорон відбувся на укр. кат. цвинтарі св. Андія в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!

З. М. Голубець, секр.

МАРІЯ ТУРЕК член УНС Відд. 460-го в Лондоні, Онт. Канада померла 6-го вересня 1994 року на 45-му році життя. Нар. 1-го серпня 1949 року в Бельгії, Европа. Членом УНС стала 1968 року. Залишила у смутку Йосифа і Катіну. Похорон відбувся 9-го серпня 1994 року на цвинтарі св. Петра в Лондоні, Онт. Канада.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

БОЙЧУК МИКОЛА з Палатайн, член УНС Відд. 379 Т-ва Св. Юрія в Чикаґо. Помер 23-го грудня 1994р. на 79-му році життя. Нар. в Західній Україні. Членом УНС став в 1951 р. Залишив у смутку дружину Зофію і родину, Кикіш Марію, Люсю і рідну сестру Теклю Власенко. Похорон відбувся на цвинтарі о. Миколая в Чикаґо.

Вічна Йому Пам'ять!

С. Ґоляш, секр.

ПЕТРО ВОЙТОВИЧ член УНС Відд. 337 в Балтиморе, Мд. Помер 12-го грудня 1994 р. на 83-му році життя. Нар. 4-го листопада 1911 р. в Зарваниці, Україна. Залишив у смутку дружину Володимиру Войтович. Похорон відбувся 15-го грудня 1994 р. на цвинтарі св. Михаїла в Балтиморе, Мд.

Вічна Йому Пам'ять!

Секр.